

افزایش بُرد موشک‌ها

محسن پاک‌آیین

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

اتحادیه اروپا در تاریخ ۲۵ مهر ۱۴۰۳ در یک اقدام مداخله جویانه، با صدور بیانیه مشترک با اعضای شورای همکاری خلیج فارس، صریحاً از ادعای واھی امارات حمایت کرد و جزایر سه‌گانه ایرانی تنب بزرگ و کوچک و ابوموسی را متعلق به این شیخ نشین دانست و از ایران خواست تا به اشغال این جزایر پایان دهد. چند روز قبل نیز دولت آلمان با دخالت در امور داخلی جمهوری اسلامی ایران، اعدام یک تروریست شناخته شده را محکوم کرد و در یک اقدام کاملاً غیرمتعارف تصمیم گرفت سرکنسولگری های ایران در شهرهای فرانکفورت، مونیخ و هامبورگ را تعطیل کند. این مواضع صریح و خطرناک اعضای اتحادیه اروپا علیه تمامیت ارضی ایران نشان می دهد این اتحادیه سطح مداخله در امور داخلی ایران را به سطح بسیاری سابقه‌ای ارتقا بخشیده و نقض تمامیت ارضی ایران را در دستور کار قرار داده است. چند سال قبل، اتحادیه اروپا با کمک آمریکا، اوکراین را به عنوان یک طعمه در مقابل روسیه قرار داد تا این کشور را درگیر یک جنگ فراگیر نماید. این احتمال وجود دارد که این اتحادیه قصد دارد با تحرکات خود امارات متحده را نیزدر مقابل ایران قرار دهد تا روند دشمنی با ایران را تکمیل سازد. بر واضح است که مقامات ایران مثل همیشه عقاقلنه برخورد کرده و کشور را درگیر جنگ نمی‌کنند اما دلیلی هم ندارد که ایران سطح بازدارندگی خود را افزایش نداده و برد موشک‌ها را بالا نبرد. اعضای اتحادیه اروپا با حمایت از جنایات و نسل کشی رژیم صهیونیستی نشان داده‌اند که وقتی پای منافع در میان باشد، معیارهای قانونی و موازین اخلاقی را به راحتی نادیده گرفته و برای حفظ منافع خود، ارتکاب هر نوع جنایت را مباح می‌دانند. این اتحادیه در دهه‌های اخیر از معیارهای دموکراتیک و مبتنی بر دفاع از حقوق بشر عبور کرده و با سوء استفاده از ناکارآمدی سازمان ملل متحد در مهار منازعه‌ها، حامی جنایتکاران بوده است. تجربیات دخالت‌های اتحادیه اروپا در منطقه بالکان، افغانستان، عراق و لیبی گواه بر رفتار جنگ طلبانه پیروان لیبرال دموکراسی با نقض تمامیت ارضی کشورهاست. در جنگ بالکان، ارتش‌های اروپایی در قالب نیروهای ناتو با نقض تمامیت ارضی یوگسلاوی، این کشور را به مدت ۷۸ روز بمباران کردند. لین جیان، نماینده رسمی وزارت خارجه چین، در این زمینه خاطرنشان کرد که امنیت ناتو به قیمت امنیت سایر کشورها تمام می‌شود، ناتو با ایجاد «دشمنان ساختگی» موجودیت خود را حفظ می‌کند و قدرتی که این اتحاد به آن افتخار می‌کند، خطر بزرگی برای جهان است. تجاوز نیروهای نظامی ایالات متحده اروپا در قالب ناتو به کشور مستقل افغانستان از سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۲۱ و نقض تمامیت این کشور، جنایات جنگی گسترده‌ای را رقم زد و هزاران غیرنظامی افغان قربانی کرد. مردم افغانستان هرگز پیامدهای مرگبار اقدامات هماهنگ انگلیس، فرانسه، آلمان و آمریکا را علیه مردم خود فراموش نخواهند کرد. در جریان حمله ناتو به عراق، «میک والاس» نماینده ایرلندی پارلمان اروپا با اشاره به کشتار ۱ میلیون غیرنظامی عراقی، توسط آمریکا و برخی از کشورهای اروپایی تصریح کرد: «اتحادیه اروپا در رویکردی متناقض در مقابل قتل عام غیرنظامیان عراقی به دست نیروهای ناتو سکوت کرد و هر حق تحریمی علیه این کشور صادر نکرد. وی در پیام توییتی خود تصریح کرد: «ایالات متحده با کمک کشورهای اروپایی عضو ناتو، بیش از یک میلیون شهروند را در حمله غیرقانونی به عراق کشت و تاکنون هیچ درخواستی برای مجازات عاملان جنایت و تروریسم وجود ندارد. مداخله هفت ماهه برخی از کشورهای اروپایی به همراه آمریکا در لیبی طی سال ۲۰۱۱ که ظاهراً برای محافظت از غیرنظامیان انجام شد؛ موجب قتل بسیاری از مردم غیر نظامی و ویرانی این کشور شد. در جریان این حملات، یک کمسیون سازمان ملل به این نتیجه رسید که ائتلاف اروپا و آمریکا، ۶۰ غیرنظامی را کشته در ۴۰ حمله‌ای که از سوی این کمسیون بررسی شد، کشته است. تحقیقات موسسه «ایپوزز» نیز تأیید کرد که این حملات به مرگ احتمالی بین ۲۲۳ تا ۴۰۲ غیرنظامی در ۲۱۲ حمله، منجر شده است. شش کشور عضو اتحادیه اروپا یعنی انگلیس، بلژیک، دانمارک، فرانسه، ایتالیا، نروژ، به همراه آمریکا و کانادا، با نقض تمامیت ارضی لیبی، حملات هوایی را علیه مردم این کشور انجام دادند. خصومت ورزی اروپا به خصوص در دوران جنگ تحمیلی علیه ایران و به خصوص فروش تسلیحات شیمیایی از سوی آلمانکه منجر به فجایع غیرانسانی به خصوص در حلبچه شد، برگ دیگری از نادیده گرفتن حاکمیت ملی کشورها توسط اتحادیه اروپاست. با این سوابق شوم که از بی‌پروایی این اتحادیه برای نقض تمامیت ارضی کشورهای مستقل حمایت دارد، دلیلی محکم بر ضرورت افزایش توان بازدارندگی موشکی ایران است. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار با خانواده‌های شهدای امنیت فرمودند: «بعضی هادر تحلیل‌های گوناگون، در فهم عجیب‌از مسئله‌تصور می‌کنند اگر بخواهیم کشور در امنیت باشد، بایستی سراغ ابزارهای حساس‌کننده قدرت‌ها نرویم؛ مثلاً چه لزومی دارد ما موشک با فلان برد را داشته باشیم که حساس بشوند! خیال می‌کنند این جوری، این شکلی می‌توانند امنیت کشور را تأمین کنند؛ یعنی در واقع این جور فکر می‌کنند که اگر می‌خواهید کشور امن باشد، ضعیف باشید، ابزارهای قدرت را برای خودتان فراهم نکنید؛ بعضی این جور قضاوت می‌کنند؛ این غلط است. واقعیت این است که مقابله با رویکرد‌های اخیر اعضای اتحادیه اروپا که مصداق تهدید موجودیت ایران است، چاره‌ای جز تغییر سیاست دکترین دفاعی را بر نمی‌تابد. البته جمهوری اسلامی ایران، تهاجم به کشورهای دیگر را تأیید نمی‌کند اما کاملاً به حفظ تمامیت ارضی خود اعتقاد داشته و اجازه نخواهد داد هیچ کشوری این اصل را نقض نماید. در اجرائی این سیاست، بررسی چگونگی افزایش توان بازدارندگی موشکی و چگونگی ارتقای برد موشک‌ها، می‌تواند در دستور کار مسئولین نظام قرار گیرد.

آرمان‌ملی

مرتضی مکی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

انتخاب ترامپ شکاف‌های اجتماعی آمریکا را عمیق‌تر می‌کند

جامعه آمریکا در انتخابات اخیر به شدت دوقطبی شده است

احتمال مذاکره ایران و ترامپ وجود دارد

«آرمان ملی» – احسان انصاری؛ جامعه آمریکا در حال تجربه غیرقابل پیش‌بینی‌ترین انتخابات ریاست جمهوری است. به شکلی که نتایج نظرسنجی‌ها به صورت لحظه‌ای تغییر می‌کند. در روزهای اخیر نتایج نظرسنجی‌ها در مجموع به سود کاملاً هریس بوده است. آخرین مجموعه نظرسنجی‌های نیویورک تایمز و کالج سی‌نا نشان می‌دهد که کاملاً هریس در کارولینای شمالی و جورجیا قدرت تازه‌ای از خود نشان داده، در حالی که ترامپ، پیشتازای هریس را در پنسیلوانیا از بین برده و در آریزونا همچنان برتری دارد. چندین دهه بود که نظرسنجی‌ها رقابت انتخاباتی را در آمریکا در بسیاری از ایالت‌های چر خشی اینقدر نزد یک به تصویر نکشیده بود. بر اساس نظرسنجی‌ها، خانم هریس در حال حاضر با فاصله اندک در نوادا، کارولینای شمالی و ویسکانسین در پیش است، در حالی که ترامپ در آریزونا

تحلیل و ارزیابی شما از فضای انتخابات ریاست جمهوری آمریکا چیست و فکری می‌کنید با توجه به اتفاقاتی که در روزهای اخیر رخ داده شانس کدام یک از نامزدهای انتخاباتی بیشتر است؟

انتخابات ریاست جمهوری این دوره در آمریکا بسیار نزدیک و فشرده بوده و شاید بتوان عنوان کردن غیرقابل پیش بینی‌ترین انتخابات تاریخ آمریکا بوده است. شرایط رقابت بین جمهوری خواهان و دموکرات‌ها در ایالت‌های چر خشی به شکلی است که تفاوت میزان آرا به چند هزار نفر می‌رسد. این‌در حالی است که بانغییر نتیجه‌نهایی ایالت‌های چر خشی با چند هزار رأی می‌تواند نتیجه نهایی انتخابات تغییر کند. این وضعیت نیز چالش جدیی برای جامعه آمریکا ایجاد کرده است. ترامپ در سخنرانی‌های خود به صراحت عنوان کرده که در صورتی که در انتخابات شکست بخورد نتیجه انتخابات را نخواهد پذیرفت. وی بارها اعلام کرده در صورتی که دموکرات‌ها در انتخابات به پیروزی برسند قطعا در انتخابات تقلب شده است. برخی افراد مانند جان بولتون نیز که زمانی از جمله افراد نزدیک به ترامپ بوده نیز عنوان کرده بعید به نظر می‌رسد در صورتی که ترامپ در انتخابات شکست بخورد، نتیجه انتخابات را بپذیرد. چهار سال پیش نیز ترامپ دست به چنین اقداماتی زدو باعث به وجود آمدن تنش در جامعه آمریکا شد. یعنی در حالی که رئیس جمهور بود دست به چنین کارهایی زد اما نتوانست از ابزارهایی که در اختیار داشت برای تدوام پیروزی خود استفاده کند و در نهایت از باین شکست خورد. باین وجود باتوجه به شکاف و دوقطبی مشهودی که امروز در جامعه آمریکا ایجاد شده در صورتی که ترامپ نتیجه انتخابات را نپذیرد ممکن است جامعه آمریکا به سمت اتفاقات غیرقابل پیش بینی حرکت کند.

در شرایط کنونی پیامدهای بین‌المللی پیروزی هر کدام از کاندیدای ریاست جمهوری آمریکا مورد توجه قرار گرفته است. پیروزی هریس یا ترامپ چه تفاوت‌هایی در معادلات بین‌المللی ایجاد خواهد کرد؟

بدون تردید انتخاب هر کدام از کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری پیامدهای متفاوتی در عرصه بین‌المللی به وجود خواهد آورد. به عنوان مثال در زمینه جنگ اوکراین ترامپ عنوان کرده در صورتی که در انتخابات به پیروزی برسد قبل از مراسم تحلیف ریاست جمهوری سرکش جنگ اوکراین را مشخص خواهد کرد. به هر حال مشخص است که وی به دنبال سازش با روسیه است و به همین دلیل نیز کشورهای اروپایی از هم‌اکنون خود را برای احتمال به قدرت رسیدن ترامپ آماده کرده‌اند. در مورد مسائل خاورمیانه و به خصوص ایران نیز اینکه هریس در انتخابات به پیروزی برسد یا ترامپ، تبعات متفاوتی خواهد داشت. ترامپ اسرائیلی‌ترین و ضد

برتری دارد. این نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد که آنها در رقابت‌های نزدیکی در میشیگان، جورجیا و پنسیلوانیا هستند، اما نتایج در تمام هفت ایالت نشان می‌دهد هیچ یک از نامزدها در هیچ یک از آن‌ها برتری قطعی ندارد. هر دو نامزد مسیرهای متعددی برای کسب ۲۷۰ رأی الکترال لازم برای پیروزی دارند. در چنین رقابت نزدیکی، حتی یک خطای کوچک سیستماتیک در نظرسنجی‌ها می‌تواند رقابت را به طرز قطعی به نفع یکی یا دیگری تغییر دهد، اما نشانه‌هایی وجود دارد که رأی دهندگان دیر هنگام به نفع هریس رأی می‌دهند. در میان ۸ درصد از رأی دهندگانی که گفتند به تازگی تصمیم خود را گرفته‌اند، هریس با ۵۵ درصد به ۴۴ درصد پیشتاز است. «آرمان ملی» برای تحلیل و بررسی آخرین تحولات پیرامون انتخابات آمریکا با مرتضی مکی تحلیلگر روابط بین‌الملل گفت‌وگو کرده که در ادامه می‌خوانید.

می‌کنیم که به شدت دوقطبی شده در حالی که در سال‌ها و حتی دهه‌های گذشته سابقه نداشته که جامعه آمریکا دچار چنین وضعیتی باشد. نکته مهمی که در این زمینه وجود دارد این است که باراک اوباما به عنوان یک رنگین پوست به مدت هشت سال رئیس جمهور آمریکا بوده است. به همین دلیل نیز برخی تابوها درباره رنگین پوستان در جامعه آمریکا شکسته شده و این موضوع کار را برای خانم هریس راحت‌تر خواهد کرد. در دوران ریاست جمهوری اوباما نیز اقوام و نژادهای مختلف در دوران آمریکا همزیستی مسالمت‌آمیزی با هم داشتند. به همین دلیل نیز زن بودن و رنگین پوست بودن خانم هریس نمی‌تواند دو متغییر تعیین کننده در نتیجه نهایی انتخابات آمریکا به شمار برود. امروز جامعه آمریکا باتوجه به شکاف‌های نژادی، قومی و اقتصادی که دارد به سمت یک جامعه پرتنش در حال حرکت کردن است. به همین دلیل نیز اگر ترامپ در انتخابات پیروزی شود تنش‌های اجتماعی عمیق‌تر خواهد شد. این وضعیت در چهار ساله که وی قدرت را در اختیار داشت به خوبی قابل مشاهده بود.

دولت پزشکیان نسبت به تعامل با غرب دیدگاه سخت‌گیرانه‌ای ندارد. پیروزی کدام یک از کاندیدای ریاست جمهوری آمریکا ممکن است شرایط را برای مذاکره بهتر کند؟

واقعیت این است که نمی‌توان به راحتی اختلاف نظرهایی را که بین جمهوری خواهان و دموکرات‌ها بر سر ایران وجود دارد نادیده گرفت. شرایط به شکلی است که فردی مانند ترامپ حامی برجام است و در مقابل فردی مانند ترامپ از برجام خارج می‌شود که این وضعیت به خوبی نشان می‌دهد اینکه رئیس جمهور آمریکا یک دموکرات باشد یا جمهوری خواه در مقابل یک رئیس جمهور جمهوری خواهان و رنگین پوست بودن ایشان نیز می‌تواند در راستای همزیستی مسالمت‌آمیز اقوام و نژادهای که مورد نظر حزب دموکرات است تأثیرگذار باشد. باین وجود این دو نکته جالش‌هایی را نیز ممکن است به همراه داشته باشد. به هر حال رنگین پوست بودن خانم هریس باعث خواهد شد که وی در میان جامعه سفید پوستان آمریکا با ریزش آرا مواجه شود. امروز مادرباره جامعه آمریکایی صحبت کرد که ایران مذاکره را بپذیرد.

حوزه است، اما همچنان باید به این مهم اهتمام بیشتری داشت و مقامات قضائی باید به‌گونه‌ای تمهیدکنند که منتهی که ضرورتی در بازداشت او وجود ندارد، بازداشت نشود و بتواند در اسرع وقت، قرار صادره را تأمین و تودیع کند، بر همین اساس، تاکید می‌کنم که دادستان کل نظارت بیشتری بر این موضوع داشته باشد. رئیس قوه قضائیه تصریح کرد:

در حوزه بسیار مهم حسن خلق و تکریم ارباب رجوع نیز شاهد پیشرفت‌هایی در مراجع و مراکز قضائی هستیم و به استناد نظرسنجی صورت گرفته توسط یک مؤسسه معتبر، رضایت مردم از عملکرد عدلیه در حوزه‌ها و شاخص‌های مختلف از جمله تکریم ارباب رجوع، دارای آماری قابل قبول است، اما باید تاکید کنیم که اصلا نباید به این حد قانع باشیم و باید هرچه بیشتر بر تلاش خود برای جلب رضایت مردم و مراجعان به واحدهای قضائی بیفزاییم. محسنی اژه‌ای افزود: در حوزه‌هایی نظیر صیانت از بیت‌المال و حقوق عامه و همچنین اعمال مجازات‌های جایگزین حبس، پیشرفت‌های مطلوبی داشتیم، اما تاکید ما بر تلاش و مساعی بیشتر در این گرفته و آمارها نیز بیانگر پیشرفت در این

رئیس قوه قضائیه:

سند تحول نباید روی کاغذ بماند

دستاوردهای عدلیه در راستای آنها، اظهار کرد: یکی از توصیه‌های ۱۵گانه سال گذشته، اجرای دقیق به‌رورعمل ناظر بر اصل ۲۵ قانون اساسی بود، اصل ۲۵ تصریح دارد که تجسس ممنوع است، مگر به حکم قانون، در این زمینه قوه قضائیه دستورالعملی را صادر کرد و بر همین اساس، تاکید ما آن است که هم مقابله با نفوذ و تدابیر و مراقبت‌های مرتبط با آن از درجه بالای اهمیت برخوردار است و بار دیگر باید با اقتضانات زمانه قضائی موظف به اجرای مفاد نسخه به‌روزشده و ارتقا یافته سند تحول هستیم، به‌روزشده و متناسب با اقتضانات زمانه باید در نظر داشته باشیم که تحول یک امر مستمر و پویا و متناسب با مقتضانات زمانه است و چیزی نیست که صرفاً در کاغذ قید شود، بلکه باید کاملاً و تماما، جامه عمل به خود بگیرد. رئیس قوه قضائیه در ادامه با برشمردن برخی از توصیه‌های مطرحه در سال گذشته و تبیین و تشریح اقدامات و

تلنگر

تاثیر انتخابات آمریکا بر خاورمیانه

از بحران منطقه‌ای تا مساله ایران

نه کامالا هریس، معاون رئیس جمهور ایالات متحده و نه رئیس جمهور پیشین این کشور، دونالد ترامپ، برنامه دقیقی برای نحوه برخورد با جنگ‌های اسرائیل در نوار غزه و لبنان یا مواجهه با ایران ارائه نکرده‌اند. به نوشته المانیور؛ با نامشخص بودن راه حل دیپلماتیک در طول دوران باقیمانده ریاست جمهوری هو بایدن، هر کسی که روز سه شنبه برنده شود، احتمالاً در روز اول با مجموعه‌ای از بحران‌های خاورمیانه روبه‌رو خواهد شد.

غزه

در صورتی که هریس وارث مناقشه غزه باشد، انتظار می‌رود که او نسبت به بایدن، درباره نخست‌وزیر اسرائیل، بنیامین نتانیاهو، موضع سخت‌تری اتخاذ کند، رویکرد بایدن، پایگاه مترقی حزبی‌ش را از خود دور کرده و ثابت کرده است که تا حد زیادی در تغییر مسیر نتانیاهو در غزه ناموفق بوده است. حامیان هریس اشاره می‌کنند که او اولین مقام ارشد دولت بود که در اوایل ماه مارس خواستار آتش‌بس فوری غزه شد و او تا حدودی بیشتر از بایدن از رفتار اسرائیل انتقاد کرده است. اما در حالی که هریس به رأی دهندگان قول داده است که ریاست جمهوری او ادامه دوران ریاست جمهوری بایدن نخواهد بود، او از موضع بایدن در مورد ارسال تسلیحات به اسرائیل فاصله نگرفته است. فیل گوردون، مشاور امنیت ملی او، گفته است که هریس از تحریک تسلیحاتی اسرائیل حمایت نمی‌کند. پیش‌بینی اینکه ترامپ چه رویکردی درباره جنگ دارد سخت‌تر است. او علناً از اسرائیل خواسته تا مشکل را در سرزمین فلسطین «به پایان برساند» و بایدن را به تلاش برای ایجاد «منافع» برای نتانیاهو متهم کرد و اعلام کرد که در صورت بازگشت به کاخ سفید اسرائیل دست بازتری برای مبارزه با حماس خواهد داشت، اما ترامپ همچنین نشان داده است که حمایت او از اسرائیل بدون محدودیت نیست. او خواستار توقف کشتار مردم در غزه شده است، جایی که او در مورد پیامدهای عمومی تهاجم نظامی مستمر اسرائیل هشدار داده است. رئیس‌جمهور سابق در مصاحبه‌ای در ماه آوریل با مجله تایم از گفتن این موضوع که آیا به فکر استفاده از کمک نظامی به اسرائیل است یا خیر، خودداری کرد.

ایران

هدف هر دو نامزد مدعی جلوگیری از گسترش سلاح هسته‌ای هستند، اما ترامپ به عنوان رئیس‌جمهور، آمریکا را از توافق مهم و چند جانبه برجام خارج کرد و بعد از خروج از توافق علاوه بر اینکه آن را «بدترین توافق تاریخ» نامید، تحریم‌های اقتصادی سنگینی اعمال کرد که منجر به از بین رفتن سرمایه‌گذاری خارجی در ایران و کاهش صادرات نفت ایران شد. اما منتقدان می‌گویند که کمین فشار حداکثری ترامپ در حصول به نتیجه دلخواه کاخ سفید ناتوان بود و در نهایت بر موضوعات مورد مناقشه تأثیر چندانی نداشت و ایران همچنان برنامه‌های خود را دنبال کرد. ترامپ در گام دوم سعی کرد به ایران نزدیک شود اما ایران با تگانه به سابقه برجام و خروج ترامپ حاضر به مذاکره با ترامپ نشد. پس از خروج ترامپ از توافق، ایران ذخایر اورانیوم غنی شده خود را گسترش داد.

اکنون حتی اگر رئیس‌جمهور بعدی بخواهد توافق دوران اوباما را احیا کند، کار آسانی در پیش نخواهد داشت. کارشناسان می‌گویند که برنامه هسته‌ای ایران برای بازگشت به توافق اولیه ۲۰۱۵ بسیار پیشرفته است. ترامپ ماه گذشته به خبرنگاران گفت که «ما باید با جمهوری اسلامی یک توافق انجام دهیم.» بدون اینکه مشخص کند این توافق چه تفاوتی با توافقی که او هرگز کرده است، دارد. در اوایل این ماه، هریس گفت که جمهوری اسلامی ایران را «بزرگ‌ترین دشمن» آمریکایی‌اند، قضاوتی که برخی از کارشناسان امنیت ملی را که می‌گویند چنین تهدیدی بسیار بزرگ‌تر است، گیج کرده است. دولت بایدن نتوانست توافق هسته‌ای «طولانی‌تر و قوی‌تر» با جمهوری اسلامی ایران را تضمین کند. در صورت انتخاب، هریس گفت که راه حل دیپلماتیک ترجیح داده می‌شود، اما «همه گزینه‌ها» باید روی میز باشد تا از دستیابی ایران به برنامه هسته‌ای خود جلوگیری شود. هریس در پاسخ به این سوال که آیا در صورت ارائه مدرکی که ایران در حال ساخت سلاح هسته‌ای است، اقدام نظامی خواهد کرد، از بحث درباره «فرضیه‌ها» خودداری کرد.

راه‌حل دوکشوری

راه‌حل دو دولتی دهه‌ها از دسترس روسای جمهور ایالات متحده دور مانده است. پس از ماجرای ۱۷ اکتبر، نتانیاهو و شرکای ائتلاف راست‌گرای او راه‌حل تشکیل دو کشور را به عنوان پاداشی برای تروریسم توصیف کردند. هریس پس از دیدار با نخست‌وزیر اسرائیل در ماه ژوئیه، گفت که راه‌حل دو کشور «نتهاره» پیش‌رواست. ترامپ در اولین مناظره ریاست‌جمهوری در پاسخ به این سوال که آیا از ایجاد کشور فلسطین حمایت می‌کند، گفت: «باید ببینیم.» نقشه راه ترامپ برای راه‌حل دو دولتی در سال ۲۰۰۶ توسط فلسطینی‌ها رد شد. تاحدی به این دلیل که اسرائیل را مسئول حفظ امنیت فلسطین می‌کرد و اکثر شهرک‌های اسرائیلی در کرانه باختری راقانونی می‌کرد. برخی از سیاست‌های ترامپ در طول دوره چهار ساله‌اش، اسرائیل را بر فلسطینی‌ها ترجیح داد، از جمله انتقال سفارت آمریکا به بیت‌المقدس و بسته شدن دفتر سازمان آزادیبخش فلسطین در واشنگتن.